

«**Η ΓΕΡΜΑ**, σώμα τραγωδίας που εγώ είδα με επίσημα φορέματα, είναι πάνω απ' όλα η εικόνα της γονιμότητας που καταδικάζεται σε στειρότητα. Εγώ θέλησα να κάνω, έκανα, διαμέσου της νεκρής γραμμής του στείρου, το ζωντανό ποίημα της γονιμότητας. Και είναι από κει, από την αντίθεση του στείρου και του ζωντανού απ' όπου βγάζω την τραγική κατανομή του έργου» τονίζει ο Λόρκα.

Η Γέρμα που σημαίνει άγονη, στείρα, αποτελεί το ίδιο το τραγικό σώμα ενός ποιήματος που εξελίσσεται σε τρεις πράξεις και έξη εικόνες. Παντρεύεται τον Χουάν χωρίς έρωτα και θέλει να κάνει παιδιά. Ο άντρας της όμως δίνει ολοκληρωτικά την προσοχή του στις δουλειές του, ο Βίκτωρ, ο βοσκός, πολιορκεί τη Γέρμα, ενσαρκώνοντας το πάθος του έρωτα. Αλλά η Γέρμα διέπεται από μια ηθική αυστηρή και θέλει να γίνει μάνα από τον άντρα της μόνο. Να δικαιώσει τη διαιώνισή της ως συνέχεια

της φύσης. Όταν ο Χουάν της ομολογεί ότι δεν τον νοιάζει που δεν έχουν παιδιά η Γέρμα τον στραγγαλίζει, λέγοντας: «σκότωσα το γιο μου».

Το λαϊκό θέατρο του Λόρκα, η ύπαιθρος, αναπόσπαστο σύμβολο της φύσης, της γέννησης, της ζωής και η Γέρμα, η σύγκρουση της ματαιωμένης μητρότητας. Στην Κεντρική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου, ο Κώστας Τσιάνος σκηνοθετεί μια συγκλονιστική παράσταση όπου η «Γέρμα» του Λόρκα, ο λυρισμός του ποιητή, και η παλλόμενη δύναμη της υπαίθρου ως τοπίο ζύμωσης όπου η φύση γεννά και αναπαράγεται, αποτελεί ένα κομμάτι θεατρικής ποιησης. Ο σκηνοθέτης διαβάζει τον Λόρκα με το πάθος του ενθουσιώδη ερευνητή και την

«Γέρμα»

12 ΜΑΡ. 2000

πολύπειρη γνώση που έχει σε αυτό το είδος θεάτρου. Προωθεί τα στοιχεία της ζωής της υπαίθρου και του λαϊκού πολιτισμού που είναι απόλυτα ενσωματωμένα και εγγενή στο θέατρο του Λόρκα.

Η μετάφραση της Τζένης Μαστοράκη χρωματίζει την ποίηση του συγγραφέα τόσο όσο για να τονιστεί η διαχρονικότητά της. Αλλά η σκηνοθεσία του Κώστα Τσιάνου αποκρυπτογραφεί το λυρισμό του Λόρκα, φωτίζει το δέσιμό του με το σφυγμό της υπαίθρου όπου κτυπά ανεξίτηλη η καρδιά της γονιμότητας ενσωματωμένη στο αρχέγονο σύμβολο της γυναίκας - μάνας, στο δώρο της μητρότητας.

Το σκηνικό της Ιωάννας Παπαντωνίου, επικλινές, αρχικά, και λευκό σπιροειδές

αποτυπώνει το σύμβολο της γονιμότητας με τα παιδικά καροτσάκια που αντιστοιχούν στις γυναίκες του χορού. Τους κύκλους των εποχών της ζωής και της φύσης. Χάρμα οφθαλμών τα κοστούμια και οι φορεσιές, συνταρακτική γεύση ευωδιαστού λαϊκού πολιτισμού, ειδικά οι σκηνές με το πλύσιμο και βακχικό πανηγύρι. Εκπληκτική η μουσική του Γιώργου Χριστιανάκη.

Η Λυδία Κονιόρδου είναι σπουδαία ηθοποιός. Μεταγγίζει την απόγνωση της Γέρμα, μελοποιεί την κραυγή της γονιμότητας που πονάει κάτω από το ζυγό της στέρησης, τραγουδάει το ξεδεμένο μητρικό ένστικτο. Με τις σωστές αναλογίες, εκφραστικότερες οι φιγούρες των: Χουάν (Στέφανος Κυριακίδης και Βίκτωρ (Κώστας Φαλελάκης). Φωτεινά δηλωτική στη σκηνή η παρουσία της Μάρθας Βούρτση (Κυρά των Αγρών). Στο Εθνικό Θέατρο ο Λόρκα ξαναγεννιέται. Αριστα.